

Stockholm 2012-10-08

Justitiedepartementet
Danijela Pavic
103 33 Stockholm

Remissyttrande över betänkandet Snabbare betalningar (SOU 2012:11) (Ju2012/2869/L2)

Svenska Teknik&Designföretagen (STD-företagen) lämnar härmed remissyttrande över rubricerat betänkande.

Sammanfattning

- STD-företagen är positivt inställda till EU-direktivet och dess införlivande i svensk rätt. Det ger en tydlig signal till marknadens aktörer att långa betalningstider inte är acceptabla.
- Föreslagen reglering av betalningstidens längd är inte tillräcklig eftersom den, i näringsidkarförhållanden, inte i tillräckligt hög grad skyddar en svagare part mot en starkare part som pressar fram långa betalningstider.
- Betalningstiden bör begränsas till 30 dagar för såväl offentlig som privat sektor utom i undantagsfall.

Skäl till synpunkter

Långa betalningstider är ett mycket stort problem i Sverige när det gäller vissa specifika områden. I betänkandet "Betalningstider i näringslivet (SOU 2007:55)" anges att de generella betalningstiderna mellan näringsidkare håller sig inom 30 dagar. Enligt betänkandet finns problemen med långa betalningstider bl a inom industrisektorn vilket också är STD-företagens uppfattning. Det är då de stora privata företagen inom sektorn som använder sin dominerande ställning till att ensidigt pressa leverantörer att acceptera långa betalningstider.

Utredningen föreslår att betalning i näringsidkarförhållanden inte ska förfalla till betalning senare än 60 dagar efter det att borgenären har krävt betalning om borgenären inte uttryckligen godkänner det. Inom industrisektorn regleras betalningstiderna uttryckligen i avtal mellan parterna. För industrisektorn kommer därför effekten av den förslagna lagstiftningen att begränsas till ett uttryck för en åsikt att långa betalningstider inte är bra. Den hindrar inte på något sätt stora företag från att utnyttja företag som har en underlägsen ställning. Den lagstiftning som redan finns för att förhindra oskäliga avtalsvillkor är i många fall för vag för att förhindra att en starkare part, i avtal med en svagare part, förbehåller sig en för lång betalningstid. STD-företagen anser därför att en betalningstid om 30 dagar ska gälla både för offentlig och privat sektor som huvudregel och att denna betalningstid endast ska få frångås i undantagsfall. Samma spelregler bör gälla för både den privata och den offentliga sektorn. Detta ger konkurrensneutralitet och upprätthåller likabehandlande.

Det bör i sammanhanget noteras att en betalningsplan normalt endast är en överenskommelse om när fakturering ska ske. Den anger vanligtvis inte tid för betalning av utställda fakturor. En betalningsplan används normalt vid projekt där förskott är en förutsättning för projektets genomförande och ska ej användas som metod för att skapa längre betalningstider. I de undantagsfall där betalning av faktura ska få ske med längre frist än 30 dagar ska separat överenskommelse tecknas vid varje enskilt tillfälle.

Långa betalningstider har stor hämmande effekt på kunskapsintensiva tjänsteföretag, särskilt på de små- och medelstora företagen. De påverkar företagets likviditet negativt och utsätter företagen för stora risker. Kapitalbindningen innebär att företagets förmåga att expandera och utveckla nya lösningar och innovationer hämmas eftersom de saknar likvida medel för satsningar. Ett företag som expanderar skapar arbetstillfällen. Dessutom ökar företagets risker för kundförluster och ytterst för överlevnad. Ett företag som lider stora förluster när en större kund hamnar på obestånd eller går i konkurs måste ofta friställa personal. Då uppkommer det också kostnader för staten. Kostnaden för samhället och företagen ökar med betalningstidens längd. Med kortare betalningstid kommer problemen upp till ytan snabbare vilket begränsar samhällskostnader och skada för tredje man.

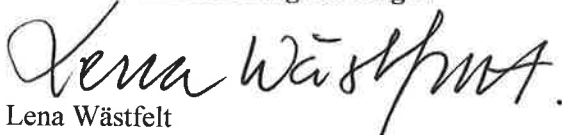
Även generellt vore det olyckligt att i lagstiftningen ange maximal betalningsfrist till 60 dagar, då detta bidrar till försämrade betalningstider inom de områden där det idag fungerar väl. Det är idag inom många av marknadens sektorer praxis med en betalningsfrist om 30 dagar eller kortare. Lagstiftningen bör understödja gängse princip för att hantera de negativa samhällseffekterna som EUs direktiv har för avsikt att reglera. Att ange 60 dagar får i Sverige motsatt effekt.

När det gäller krav på långa betalningstider eller metoder för att uppnå fördröjd betalning, hänvisas ofta till köparens undersökningstid och interna rutiner. Dessa för leverantören ej påverkbara faktorer bör ej ges utrymme som skäl till fördröjd betalning.

Över hälften svenskt näringslivs företag är idag tjänsteföretag. Tjänsteföretag är personalintensiva och lönekostnad är den dominerande kostnaden i denna typ av verksamhet. Löneutbetalningar sker månadsvis och för att göra löneutbetalningar behöver företagen likvida medel. Att bedriva tjänsteföretag innebär ett större behov av effektiv kassaflödes- och lönekostnadshantering. Detta skiljer tjänsteföretag från tillverkande industri där lönekostnad endast är en mindre del och där kapitalbindning sker i investeringar, lager och materialhantering.

Långa betalningstider ökar en redan hög skuldsättning på marknaden. Framförallt rör det kundföretagens balansräkning där lånefinansiering ersätts och utökas genom finansiering via kortfristiga fakturaskulder. EU-kommissionen har påpekat vikten av en sund skuldnivå i den privata sektorn. Ett regelverk som främjar kortare betalningstider leder till sundare och mer transparent finansiering i näringslivet.

Svenska Teknik&Designföretagen

Lena Wästfelt
VD